

Моніторингово-аналітична інформація
«Про хід реалізації заходів обласного проєкту
«Психолого-педагогічна підтримка психічного здоров'я учасників
освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області» у 2024 році»

У 2024 році продовжено реалізацію обласного проєкту «Психолого-педагогічна підтримка психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області», в рамках виконання Плану спільних заходів Департаменту освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації та Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області.

Впродовж року **було виконано низку завдань**, зокрема:

- створення освітнього простору, який об'єднує працівників психологічної служби ЗП(ПТ)О області для акумуляції сучасних інноваційних психолого-педагогічних технологій з питань реалізації Проєкту, сприяє впровадженню їх методичних інновацій та напрацювань;
- оновлення і поповнення *бази професійного* інструментарію фахівців психологічної служби ЗП(ПТ)О області в рамках Проєкту;
- розроблення та реалізація просвітницьких і профілактичних заходів, поширення інформаційних матеріалів з питань охорони та збереження психічного здоров'я, захисту прав і основоположних свобод людини, подолання стигматизації й дискримінації осіб із психічними розладами;
- промоція заходів щодо профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області через розроблення і реалізацію відповідних авторських програм працівниками психологічної служби ЗП(ПТ)О області;
- узагальнення кращого досвіду працівників психологічної служби ЗП(ПТ)О області з підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо ролі психічного здоров'я;
- висвітлення інформації про хід реалізації Проєкту на вебсайтах та офіційних сторінках соціальних мереж Департаменту освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, НМК ПТО у Житомирській області та ЗП(ПТ)О області;
- активна співпраця здобувачів/здобувачок освіти, їхніх батьків (осіб, які замінюють батьків), педагогічних працівників, представників державних та недержавних організацій, фахових асоціацій з питань створення цілісної, ефективної системи психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників/учасниць освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області.

Навчально-методичний кабінет ПТО у Житомирській області **здійснював**:

- методичний супровід діяльності психологічних служб ЗП(ПТ)О області з питань реалізації Проєкту: проведення фахівцями/фахівчинями просвітницьких та профілактичних заходів; залучення до співпраці представників/представниць державних та недержавних організацій, фахових асоціацій;
- підтримку функціонування вебсайту Проєкту, наповнення його інформаційно-методичними матеріалами, розробками профілактичних заходів, корисними покликаннями з питань охорони і збереження психічного здоров'я, захисту прав і основоположних свобод людини, подолання стигматизації та дискримінації осіб із психічними розладами;
- організаційно-методичний супровід проведення обласного конкурсу серед працівників психологічних служб ЗП(ПТ)О на кращу авторську програму щодо профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області;
- укладання збірки кращих авторських просвітницьких програм з підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо ролі психічного здоров'я;
- поширення на офіційній сторінці НМК ПТО у Житомирській області у соціальній мережі Facebook постів із відеороликами, інформаційними листівками, буклетами, інформацією і фотоматеріалами про проведені працівниками психологічних служб заходи щодо популяризації актуальності питань охорони та збереження психічного здоров'я;
- індивідуальне консультування працівників психологічної служби ЗП(ПТ)О області щодо реалізації заходів Проєкту.

Проміжні результати реалізації Проєкту було представлено 26 грудня 2024 року під час проведення обласного інформаційно-просвітницького вебінару щодо психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти для заступників директорів з навчально-виховної роботи, працівників психологічної служби, голів методичних комісій класних керівників та вихователів. Антоніна ГОЛУБЕНКО, методистка Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області, підвела підсумки діяльності обласного проєкту «Психолого-педагогічна підтримка психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області» за 2024 рік та окреслила основні завдання на 2025 рік. На важливості підтримки ментального здоров'я молоді в умовах воєнного стану в Україні наголосила Людмила ГУМЕННА, заступниця начальника управління-начальниці відділу молодіжної політики та національно-патріотичного виховання Житомирської обласної військової адміністрації. Дієвими техніками, методами та вправами, спрямованими на відновлення психоемоційного розвитку особистості в умовах війни та розвиток резильєнтності, поділилися із учасниками вебінару Лілія СОКОЛЮК і Катерина КИРІСНКО, керівниця і практична психологиня Центру життєстійкості Житомирської територіальної громади. Наталія БАСЮК, кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри початкової освіти та культури фахової мови Житомирського державного університету імені Івана Франка, розкрила питання актуальності розвитку емоційного інтелекту як фактору збереження психічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу (26.12.2024, 45 осіб).



За результатами проведення обласного конкурсу на кращу авторську просвітницьку програму з підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо ролі психічного здоров'я (наказ Департаменту освіти і науки ЖОВА від 24.01.2024 № 16) укладено збірку кращих матеріалів працівників психологічної служби ЗП(ПТ)О області. *Збірка кращих авторських просвітницьких програм з підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо ролі психічного здоров'я / Укладачі І. О. Нагаєвська, А. В. Голубенко. Житомир. 2024. 230 с. URL : <https://nmk-pto.inf.ua/Vidavnicha%20dialnist.html>.*



Контент вебсайту Проєкту (<https://sites.google.com/view/proekt1zh?usp=sharing>) у 2024 році **поповнено**:

✓ нормативними документами про організацію і проведення, підсумки обласних конкурсів на кращу авторську просвітницьку програму з підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо ролі психічного здоров'я та на кращу авторську програму щодо профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області;

✓ інформацією про Всесвітній день психічного здоров'я;

✓ збіркою кращих авторських просвітницьких програм з підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо ролі психічного здоров'я.

З метою забезпечення ефективності реалізації Проєкту і в подальшому **розширено горизонти співпраці**:



- підписано Меморандум про співпрацю між НМК ПТО у Житомирській області та Центром життєстійкості Житомирської територіальної громади, в особі соціальної менеджерки Лілії Соколюк (01.10.2024). Метою співпраці є консолідація зусиль з питань охорони та збереження психічного здоров'я, соціального захисту учасників і учасниць освітнього процесу, національно-патріотичного виховання, соціалізації внутрішньо переміщених осіб;

- налагоджено ефективну міжнародну взаємодію між НМК ПТО у Житомирській області і Центром досліджень дітей та молоді Департаменту соціальних наук, факультету наук про людину, освітніх та соціальних наук Університету Люксембургу (Люксембург), в особі доктора психологічних наук Климчука Віталія (угода про співпрацю від 03.12.2024). Головними напрямками співпраці є: 1) розвиток системи підтримки психічного здоров'я учасників



освітнього процесу; 2) нарощування спроможності учасників освітнього процесу надавати психосоціальну підтримку.

У листопаді-грудні 2024 року в рамках Проекту проведено обласний



конкурс на кращу авторську програму щодо профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області (накази ДОН ЖОВА від 25.10.2024 № 128 «Про організацію і проведення обласного конкурсу на кращу авторську програму щодо профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області» та від 19.12.2024 № 166 «Про підсумки проведення обласного конкурсу на кращу авторську програму щодо профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області»).

Метою Конкурсу було створення цілісної, ефективної системи психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу шляхом привернення уваги до актуальності проблеми профілактики психічних розладів усіх учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області, оптимізації інноваційної діяльності працівників психологічних служб, реалізації творчого потенціалу практичних психологів та психологинь, соціальних педагогів і педагогинь, підвищення престижності їх професії, виявлення й поширення кращого досвіду, підвищення якості профілактичних програм.



Представлені на Конкурс матеріали засвідчують, що працівниками психологічних служб ЗП(ПТ)О активно проводиться робота щодо популяризації теми профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу відповідно до реалій сьогодення.

Актуальність представлених тем авторських профілактичних програм, їх теоретичне обґрунтування, зміст занять та вправ, якість навчальних і методичних матеріалів, опис матеріально-технічного обладнання, необхідного для реалізації програм, логічне структурування й коректність використання професійної та наукової термінології, представлені відгуки про апробацію програм у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області свідчать про інноваційну діяльність фахівців психологічних служб у напрямі профілактики психічних розладів усіх учасників освітнього процесу.

За результатами Конкурсу відзначені:

I місце – Ковальов В. В, практичний психолог Житомирського професійного політехнічного ліцею;

II місце – авторський колектив: Ключкова І. А., практична психологиня, Існюк В. С., соціальна педагогиня ДНЗ «Олевський професійний ліцей»; Синежук А. В., практична психологиня ДНЗ «Малинський професійний ліцей»;

III місце – Григорук Т. А., соціальна педагогиня Бердичівського професійного будівельного ліцею; Хомяк Ю. С., практична психологиня Овруцького професійного ліцею; авторський колектив: Кукса В. В., практична психологиня, Сулковська І. Л., соціальна педагогиня ЗП(ПТ)О «Коростишівський професійний коледж»).

Додатково впродовж 2024 року фахівцями/фахівчинями психологічної служби ЗП(ПТ)О області:

- здійснювалося надання адресної допомоги всім учасникам освітнього процесу з підтримки психічного здоров'я;
- проведено інформаційну кампанію до Всесвітнього дня психічного здоров'я (10 жовтня);
- розроблено та апробовано авторські програми щодо профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області;
- проведено ряд просвітницьких, профілактичних та корекційно-розвивальних занять із залученням до співпраці представників державних і недержавних організацій, фахових асоціацій;
- створено електронний банк розробок просвітницьких, профілактичних, корекційно-розвивальних заходів, інформаційних матеріалів з питань охорони і збереження психічного здоров'я, захисту прав та основоположних свобод людини, подолання стигматизації й дискримінації осіб із психічними розладами;
- висвітлено на вебсайтах та офіційних сторінках соціальних мереж ЗП(ПТ)О області різні види та форми роботи щодо реалізації Проекту (інформаційні пости, відеоролики, просвітницькі листівки, буклети, фотоматеріали).

З огляду на зазначене, НМК ПТО у Житомирській області *рекомендує працівникам психологічних служб ЗП(ПТ)О області:*

- продовжити створення відповідного освітнього простору та належних умов для психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я здобувачів освіти, батьків (осіб, які замінюють батьків) і педагогів;
- популяризувати питання охорони та збереження психічного здоров'я, захисту прав і основоположних свобод людини; подолання стигматизації і дискримінації осіб із психічними розладами через реалізацію просвітницьких, профілактичних та корекційно-розвивальних заходів, поширення інформаційних матеріалів серед учасників освітнього процесу;
- підвищити ефективність співпраці із представниками державних та недержавних організацій, фахових асоціацій;
- продовжити створення бази професійного інструментарію та методичних матеріалів з тематики Проекту;
- активізувати роботу щодо висвітлення результатів реалізації Проекту на вебсайтах та офіційних сторінках соціальних мереж ЗП(ПТ)О області.

Підготували: Ірина НАГАСЬВЬКА, Антоніна ГОЛУБЕНКО, методисти НМК ПТО у Житомирській області